

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Terje Wivestad, 22003638

Statsforvalterens uttalelse til høring av vannforsyning - Hurdal / Eidsvoll - Røtjenn - konsesjon til uttak av drikkevann

Det vises til brev fra Norges Vassdrags- og Energidirektorat, NVE, den 17.01.2023 med anmodning om uttalelse til høring av vannforsyning i Hurdal/Eidsvoll – Røtjenn – konsesjon til uttak av drikkevann i Eidsvoll og Hurdal kommune.

Bakgrunn

Hurdal kommune søker konsesjon til uttak av drikkevann fra Røtjenn i Hurdal og Eidsvoll kommuner. Vannet har vært hovedkilde til drikkevannsforsyningen i Hurdal kommune siden 70-tallet, men det foreligger ikke konsesjon for dagens uttak. Kommunen søker nå konsesjon for å videreføre dagens uttak og i tillegg øke uttaket dimensjonert for fremtidig økt befolkningsvekst. Det søkes om et uttak på i snitt 2073 m³/døgn eller 24 l/s, og et maksimalt uttak på 42 l/s. Dette vil innebære en økt regulering av Røtjenn sammenliknet med dagens praksis. Det er etablert en terskel ved utløpet av Røtjenn som regulerer vannstanden 0,3 m opp til dagens HRV 416,3 moh. Etablert praksis til nå har vært at drikkevannuttaket normalt senker vannstanden i Røtjenn med inntil 0,3 m fra HRV. Det søkes nå om konsesjon til å ta ut vann inntil 0,8 m under HRV. Eksisterende infrastruktur skal benyttes og det er ikke planlagt nye tekniske inngrep. Det er ikke planlagt å slippe minstevannføring fra dammen.

Røtjenn er en del av Hurdalsvassdragene som er innlemmet i Stortingets Verneplan for vassdrag. Verneplanen forhindrer hovedsakelig konsesjon til vannkraftutbygging, men kan også omhandle andre inngrep hvis de påvirker verneverdiene til vassdraget.

Om registrerte naturverdier

Hurdal kommune og Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma har kartlagt området som blir berørt. Det er ikke registrert rødlistete akvatiske arter i berørte deler av vassdraget. Det er satt ut gjedde i Brågåtjenna som antakelig har spredd seg ned til Røtjenn. Det finnes

også ørekyt og ørret i vannet, samt antakelig også mort og abbor. Fisk vil kunne slippe seg ned fra Røtjenn til Røbekken over demningen, men strekningen nedenfor er steinete og deler av året går det meget lite vann i bekken, så den er lite egnet som gyte- og oppvekstområde for fisk.

Det er flere naturlige vandringsperrer for fisk lengre ned i Røbekken slik at fisk fra Hurdalsjøen og Høverelva ikke kan vandre naturlig opp til Røtjenn.

Det er funnet ørretunger i Holtjernbekken som løper inn i Røtjenn. Den andre innløpsbekken fra Agavann er uegnet som gytebekk da den går svært bratt opp i en steinur.

Fisket er stengt som følge av drikkevannsrestriksjoner, men noen grunneiere har en begrenset avtale med kommunen for fiske.

Statsforvalterens vurdering

Røtjenn vil gradvis over tid med økende behov for drikkevann bli regulert i større grad til maks 80 cm fra 30 cm i dag. Dette vil gi en påvirkning på strandsonen og det akvatiske livet der, men fluktuasjonene vil være glidende slik at mobile ferskvannsorganismer kan flytte seg i strandsonen i takt med reguleringshøyden. Vannplanter i strandsonen og fastsittende alger vil få reduserte leveområder. Det er ikke registrert rødlistete arter i Røtjenn, så vi vurderer at påvirkningen fra reguleringen vil være liten.

Det er gyting av ørret i innløpsbekken Holttjernsbekken. En nedtapping vil ikke minske gytearealet i bekken, bare forlenge bekken noe ned mot Røtjenn. Vi vurderer at dette ikke vil ha nevneverdig betydning for gytesuksess i bekken.

Selve dammen i utløpet av Røtjenn er en vandringsbarriere for oppvandring fra nedstrøms områder. Imidlertid er store deler av nedstrøms elveleie tørrlagt eller med lite vann i store deler av året og vurderes som å ha en liten verdi som gyte- og oppvekstområde. En hydrologisk beregning viser at selv ved slipp av minstevannføring vil ikke forholdene forbedres vesentlig. Det er også naturlige vandringshindre for fisk lengre ned mot Høverelva, så den berørte strekningen i Røbekken vil ikke ha noen muligheter for naturlig oppvandring av fisk. Vi vurderer derfor at det vil være av liten verdi å sette krav til minstevannføring ut av Røtjenn.

Fiskeinteressene i området antas som små og vil derfor i liten grad bli berørt av tiltaket.

Tiltaksområdet inngår i vannforekomsten: «Steinsjøelva», nr. 002-3816-R som har «God økologisk status», som følge av liten påvirkning av fiskevandringshinderet i Røtjenn. Det omsøkte uttaket vil ikke øke påvirkningen på fiskevandringen opp i Røtjenn i vesentlig grad. Tiltaket vil derfor vil ikke være til hinder for å opprettholde miljømålet «God økologisk tilstand» for vannforekomsten.

Hurdalvassdraget er en del av nasjonal verneplan for vassdrag. Statsforvalteren vurderer at inngrepet ikke vil påvirke verneverdiene til vassdraget nevneverdig.

Det er gjennomført flere undersøkelser av biologisk mangfold i tiltaks- og influensområdet. Det er også gjort en utredning om virkningen på vannmiljøet. Kunnskapsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 8 vurderes som god.

Samfunnsnyttien av tiltaket vurderes som stor som følge av at det sikrer en stabil drikkevannsforsyning til deler av Hurdal kommune.

Statsforvalterens konklusjon

Det omsøkte tiltaket vil i liten grad påvirke naturverdiene ytterligere slik at det er nødvendig med avbøtende tiltak, som fastsettelse av minstevannføring. En økt regulering og vannuttak vil ikke forringe økologisk status i vannforekomsten.

Den samfunnsmessige nytteverdien av å sikre en god drikkevannsforsyning oppveier noe økt påvirkning på den naturverdien.

Statsforvalteren fraråder ikke at den omsøkte økte reguleringen gjennomføres.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Terje Wivestad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

HURDAL KOMMUNE
EIDSVOLL KOMMUNE

Minneåsvegen 3
Rådhusgata 1

2090
2080

HURDAL
EIDSVOLL